

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Večja mesečno prejemna
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Politični šekovalni račun št. 11.400

„JUTRA“

Dozorevanje razmer v Franciji in Angliji

Pričetek odločilnega boja med marksisti in fašisti

V obeh glavnih evropskih trdnjavah demokracije, v Franciji in Angliji, kažejo razni vedno bolj se množeci znaki pričetek burnih časov, ki bodo na koncu odločili, ali bodo ostale pridobitve prejšnjih meščanskih revolucij ali pa jih bodo zamenjale nove politične smeri, izvirajoče iz stremljenj antidemokratskih idej. Težka gospodarska kriza, ki tudi obema velikima zapadnima velesilama ni prizanesla ter je tako spravila na površje nešteto socialnih vprašanj, za katere trenutno ni stalne rešitve, kakor tudi zmaga antidemokratskih gibanj v Rusiji, Italiji in Nemčiji ter sedaj naposled še Avstriji, ni ostala brez posledic in upliva. Francoski in angleški levičarji se z vsakim dnem bolj zavedajo, da so zmage fašizma v drugih državah Evrope ogrozile tudi njihov obstoj ter skušajo sedaj okrepiti svoje pozicije s povečano aktivnostjo. Vse to pa vzbuja pri desničarjih reakcijo ter jih sili, da se pričeneja vedno bolj in bolj orientirati v fašistično odnosno narodnosocialistično smer.

V Franciji, kjer je afera Stavisky razvnela duhove ter razburkala notranje-politično življenje, se z vsakim dnem bolj čuti delitev državljanov na dve veliki skupini, levičarsko in desničarsko. Levica je trenutno morda bolj aktivna kakor desnica, kar pa ne pomeni, da je močnejša ali da ima več izgledov na uspeh. Zadnje tedne se opaža nekako tiho sodelovanje komunistov in socialnih demokratov, katerim se pridružujejo polagoma tudi skupine zmernih levičarjev, v prvi vrsti radikalov. Radikali, ki so izšli iz zadnjih parlamentarnih volitev okrepljena kot najmočnejša stranka, se pričeneja nevarno cepiti in poznavalet razmer trdijo, da se bodo popolnoma razdružili. Na vsak način pa je gotovo, da preživlja francoska radikalna stranka težko idejno krizo, in to celo v samem parlamentarnem zastopstvu, kjer so nekateri poslanci zastopani v sedanjih vladi ali pa njeni odločni pristaji, dočim se nagibajo drugi k opozicijski levici, tretji pa silijo celo naravnost v fašizem. Da pa se desnica vedno bolj krepi, so dokazale zadnje nadomestne volitve, pri katerih je levičarski poslanec Bergery izgubil svoj okraj.

Kričanje levičarjev, da se bojujejo proti fašizmu, je vsaj zaenkrat še demagoško, kajti pravega fašizma v Franciji danes še ni, odnosno stoji še v ozadju kot komaj snujoče se gibanje, vendar pa se lahko zgodi, da bo prav to kričanje rodilo in okrepiło resnični fašizem. Levičarsko klicanje vruga bo morda vruga

privabilo prej, kakor bi prišel brez klicanja! Prav tako pa je tudi v Angliji. Tudi tam se levičarji gibljejo s podvojeno ali potrojeno agilnostjo, dasi ne tako radikalno kakor v Franciji. Vzrok temu je, ker je angleški komunizem številčno slaboten, socialna demokracija, organizirana v laburistični stranki, pa je bolj konservativna kakor kjerkoli drugod v Evropi. Toda nekoliko kaotična politika sedanje Macdonaldove vlade, tako v notranjosti države, kakor tudi v mednarodnih vprašanjih, daje sama možnost ekstremni desnici, da krepi zelo naglo svoje vrste. Sir Mosley je sicer organiziral svojo angleško fašistično stranko po načelih italijanskega fašizma in nemškega narodnega socializma že pred davnimi meseci, toda v angleški javnosti ga nihče ni smatral za tako važen faktor, da bi mu bilo treba posvečati kakršnokoli pozornost. Toda prav v zadnjem času se je siru Mosleyu posrečilo zbrati na nekaterih zborovanjih v Londonu ter drugod tako velike množice poslušalcev, da je njihovo število marksistično in konservativno javnost presenetilo. Sedaj je že skoraj navada, da se Mosleyevih zborovanj udeležujejo desetisoči, ki navdušeno odobravajo njegova izvajanja in pristopajo tudi k fašistični stranki, ki se vedno bolj reformira v smislu nemškega narodnega socializma, kateri je angleški miselnosti dosti bližji kakor romanski fašizem g. Mussolinija.

Vse to dokazuje, da se pričeneja oprijemati fašizem tal tudi v tisti Angliji, katero smo smatrali vse doslej za najbolj konservativno državo na svetu, in sicer konservativno v smislu stare tradicionalne in nekoliko že okostenele demokracije. Zaenkrat še ne moremo prerokovati ničesar, vendar pa moramo računati z nevarnostjo gibanja sira Mosleya prav tako, kakor pričeneja računati z njim angleški marksisti in konservativci sami. Tako vidimo, da se bližata Francija in Anglija nekako takim razmeram, kakršne so bile v Nemčiji v tistih časih, ko so se pojavile prve odločnejše akcije Hitlerjevega narodnega socializma na eni strani ter levičarjev, predvsem komunistov, na drugi strani. Bo šel tudi nadaljnji razvoj tako, kakor je šel v Nemčiji? Na to vprašanje ni mogoče odgovoriti, na vsak način pa lahko poudarimo eno, da prenapenjanje loka s strani levičarjev samo krepi izgled desničarjev, bodisi tistih, ki so popolnoma fašistično pobavani, bodisi onih, ki so usmerjeni malo manj radikalno. —r.

Trgovinska pogodba z Nemčijo

Popoln uspeh večtedenskih pogajanj
Uveljavljenje 1. junija - Pomembna izjava vodje nemške delegacije Sarnowa

BEOGRAD, 3. maja. Včeraj je bila po večtedenskih pogajanjih parifirana nova trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Nemčijo, ki nudi obojestransko velike ugodnosti. Po podpisu so napravili nemški delegati na povabilo našega trgovskega ministra Demetroviča izlet po Donavi do Smedereva. Kakor je razvidno iz uradnega komunikeja, bo nova pogodba uveljavljena dne 1. junija. Istega dne se razveljavi dosedanji, s 26. junijem 1933. datirani trgovinski provizorij.

BEOGRAD, 3. maja. O priliki parifiranja nove jugoslovansko-nemške pogodbe je podal vodja nemške delegacije von Sarnow zastopnikom našega tiska posebno izjavo, v kateri je dejal med drugim: Nova pogodba z Jugoslavijo predstavlja nov kamen v temelju nemške trgovinske politike. Ta politika sloni na načelu, da se mora zaradi obnovitve evropskega gospodarstva urediti najprej gospodarstvo posameznih držav. Po polomu londonske gospodarske konference je postalo to spoznanje splošno. Razmere silijo države k lastnim potom. Reševanje gospodarstva se pričeneja v večini držav pri reševanju poljedelstva. Nemškemu poljedelcu je cilj dvigovanje konzuma moči v Evropi, pred vsem pa v poljedelskih državah.

Dvig življenjskega standarda je edina pot, po kateri bo mogoče doseči ozdravljenje evropskega gospodarstva. Zato je nemški narod napravil najprej red v svoji lastni državi. Nemški notranji trg je urejen tako, da nudi nemškemu poljedelcu stabilno podlago za kalkulacijo. Obenem je bilo ugotovljeno, kaj se lahko uvaža in koliko. Taka ureditev nemškega trga je važna tudi za jugoslovanskega poljedelca, ker nudi tako podlago za dvig nemškega življenjskega standarda, na drugi strani pa omogoča uvoz jugoslovanskih agrarnih pridelkov. Koristno je zato, da se jugoslovanska agrarna produkcija prilagodi nemškemu notranjemu trgu. Pogodba določa dve mešani komisiji, ki bosta tesno sodelovali. Sporazum med Nemčijo in Jugoslavijo je toliko lažji, ker je kmet v obeh temelj naroda in je prav pri njem državljanski čut najbolj razvit. Nemški kmet je vedno občudoval jugoslovanskega pri njegovem boju za svobodo in neodvisnost. Sedanja pogodba pa še ni dokončno dovršeno delo, marveč nudi še obilo možnosti za še večjo poglobitev obojestranskih gospodarskih stikov. To bo tem lažje, ker bo lojalni nemški kmet v Jugoslaviji lahko posredovalec in sodelovalec pri izgrajevanju odnošajev med Jugoslavijo in Nemčijo.

Barthoujevo potovanje v Beograd in Bukarešto

FRANCOSKI ZUNANJI MINISTER NE BO OBISKAL RIMA ISTOČASNO KO BEOGRAD IN BUKAREŠTO.

PARIZ, 3. maja. Pariški listi poročajo da bo zunanji minister Barthou v kratkem obiskal tudi Beograd in Bukarešto. »Ere Nouvelle« piše, da bo najbrže obiskal tudi Rim in da bo še pred tem češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš odpotoval v italijansko prestolnico in obiskal Mussolinija. »Echo de Paris« pa poroča, da je še prerano govoriti o Barthoujevem obisku v Rimu, ker je le italijanski podtajnik zunanjega ministrstva Suvich, ko je potoval skozi Pariz v London izrazil predsedniku vlade Doumergueu željo, naj bi se Barthou, ko bo po-

toval v Beograd in Bukarešto, zadržal tudi v Rimu. Umevno je, piše »Echo de Paris«, da bi francoska vlada odobrila tak načrt, če bi bila prepričana, da se bodo na ta način izboljšali francoski in italijanski interesi. Med tem pa bi se potovanje zunanjega ministra Barthoua v nobenem primeru ne moglo istovetiti z obljubljenim obiskom Beograda in Bukarešte, ker bi bil drugače karakter teh obiskov oslabilen. Barthou bo lahko pozneje potoval tudi v Rim, vendar pa njegov obisk ne bo imel nič skupnega z obiskom Beograda in Bukarešte.

Konec strank v Avstriji

DUNAJ, 3. maja. Z včerajšnjim dnem so prenehale obstojati v Avstriji vse politične stranke, in sicer krščansko-socialna, pangermanska, landbundovska in Heimatblok. Nadalje bo ostal samo še spodnjeavstrijski bauernbund, ki se bo razširil na vso državo pod vodstvom dosedanje voditelja Rieda in gewerbebund kot stanovska organizacija. Danes bo izdana naredba, po kateri se bo vse avstrijsko politično življenje v bodoče razvijalo samo v takozvani domovinski fronti.

Jevtičev obisk v Sofiji

SOFIJA, 3. maja. Predsednik vlade Mušanov je izjavil časnikarjem, da se je na sestanku z jugoslovanskim poslanikom v Sofiji dr. Cincar Markovičem definitivno dogovoril glede obiska jugoslovanskega zunanjega ministra Jevtiča v Sofiji. Po tem dogovoru bo Jevtič prispel

v Sofijo v ponedeljek 7. t. m. odnosno v torek 8. t. m. Včeraj je železniška uprava ukrenila vse potrebno za poseben vlak, s katerim bo Jevtič dopotoval v Sofijo. Po Jevtičevem obisku pa bo prispel v Sofijo direktor mednarodnega urada dela Buttler, nato pa župan mestne občine pariške. Mušanov je veselo razpoložen dejal novinarjem, da bo imela Sofija v maju veliko obiskov.

NAGGIAR SE JE VRNIL.

BEOGRAD, 3. maja. Po skoraj enomesečnem bivanju v Parizu se je včeraj vrnil v Beograd francoski poslanik na našem dvoru g. Naggiar.

TROCKEGA NIHČE NE MARA.

PARIZ, 3. maja. Ravnateljstvo javne varnosti je izjavilo, če Tracki v 48 urah ne bo dobil od nobene države dovoljenja za bivanje, mu bo odrejeno stalno bivališče v Franciji, toda v nekem mestu, ki je najmanj 300 km oddaljeno od Pariza.

Združene države še niso pripravljene

VZROK MIRNEGA POSTOPANJA AMERIKE GLEDE JAPONSKE AKCIJE NA KITAJSKEM.

WASHINGTON, 3. maja. V tukajšnjih diplomatskih krogih je veliko iznenadenje zaradi mirnega stališča in zadržanja vlade Zedinjenih držav napram imperialističnim načrtom japonske vlade na Kitajskem. Tega stališča ne morejo tolmačiti drugače, kakor da Združene države Severne Amerike v teh časih ne morejo misliti na neko akcijo proti takim načrtom, ker so šele pred kratkim pričele graditi večje število vojnih ladij. Flotilja Združenih držav ne more pričeti z energičnejšo akcijo proti Japoniji, ker ima še mnogo ladij starega kova, ki bi v bojih kaj kmalu podlegle moderni japonski mornarici. Šele za leto ali dve, ko bo zgrajenih nad 100 novih vojnih ladij, je lahko pričako-

vati drugega stališča ameriških držav napram Japoniji. Izgleda tudi, da je to dejstvo povzročilo precejšnje skrbi angleški vladi, ki bo spremenila svoje stališče napram Japoniji in ji priznala nekaj pravic na Kitajskem.

LEGITIMISTI PROTI GÖMBÖSU.

BUDIMPEŠTA, 3. maja. Madžarski legitimisti so imeli predsinočnim banket, na katerem so med drugimi govorili tudi njihovi voditelji grof Szigray in grof Pallavicini ter drugi. Obadva govornika grofa sta izjavila, da so njihovi največji nasprotniki države male antante in ministrski predsednik Gömbös in bodo zaradi tega proti Gömbösu naperili oster boj.

Dnevne vesti

Jubilejni koncert Glasbene Matice

Pred polno dvorano »Uniona« je sinoči priredila mariborska Glasbena Matica koncert v proslavo 15letnice svojega obstoja. Izvajala se je oda »Lira in harpa«, delo velikega francoskega pesnika in pisatelja V. Hugoja, ki jo je uglasbil slavni francoski komponist Camille Saint-Saëns. — Izvedba dela je bila veličastna in za Maribor izreden umetniški dogodek. Težko skladbo je naštudiral dolgoletni dirigent Glasbene Matice g. prof. Vasilij Mirk. Poleg društvenega pevskega zbora in orkestra, izpopolnjenega s člani vojaške godbe, so sodelovali še solisti, odlični gostje ga. Zlata Gjundjenac-Gavellova, primadona ljubljanske opere in Mariborčani ga. Vida Zamejic-Kovičeva, operna pevka in koncertna pevka g. prof. Arsen Rausch ter g. inž. Pavel Gasparin. — Dirigent, solisti, zbor in godbeniki so bili deležni navdušenega odobravanja, ki je doseglo višek, ko so dirigent ip solisti prejeli krasne šopke in vence. Posebnega odobravanja je bila deležna ga. Zlata Gjundjenac-Gavellova, ki je zadivila vse navzoče s svojim izredno sočnim glasom. — Koncert je bil, kot že omenjeno, izborno obiskan in ga je posetilo več odličnih osebnosti iz mariborskega javnega življenja. Tako je jubilejni koncert naše Glasbene Matice bil res dostojen njenega 15letnega visoko umetniškega delovanja in je znova potrdil dober sloves te za Maribor tako izredno važne kulturne ustanove.

Iz sodne službe. S kraljevim ukazom so postavljeni: za sodnika okrajnega sodišča v Ormožu dr. Adolf Obrat, sodni pristav pri okrajnem sodišču v Mariboru; za sodnika okrajnega sodišča v Gornji Radgoni dr. Milan Gorup, sodni pristav pri okrajnem sodišču v Ptuj; po službeni potrebi je premeščen k okrajnemu sodišču v Šoštanj Andrej Levstek, sodnik okrajnega sodišča v Ormožu; na lastno prošnjo so premeščeni: k okrajnemu sodišču v Ljubljani Franc Kovač, sodnik okrajnega sodišča v Mariboru; k okrajnemu sodišču v Celju dr. Leon Berlič, sodnik okrajnega sodišča v Konjicah; k okrajnemu sodišču v Konjicah Vladimir Punčuh, sodnik okrajnega sodišča v Brezicah in k okrajnemu sodišču v Brezicah Vinko Pance, sodnik okrajnega sodišča v Gornji Radgoni. Za sodniške pripravnike so bili imenovani Leopold Vider, Oskar Tominc in Stanko Hribar, vsi v Mariboru.

Iz profesorske službe. V višjo skupino je napredoval profesor Ivan Prijatelj na državnem učiteljskem v Mariboru.

Razpisani zdravniški službi. Banska uprava razpisuje pri javni bolnišnici v Celju službo zdravnika, uradniškega pripravnika. Prošnje je treba vložiti do 12. t. m. OUZD v Ljubljani pa razpisuje mesto pogodbenega zdravnika. Prošnje je treba vložiti do 19. t. m.

Premestitve v poštni službi. Premješeni so: Ivan Volič iz Ljubljane na Grobelno, Josip Mihelj z Grobelnega v Planino pri Rakeku, Milan Caffou iz Maribora v Beograd, nadalje zvančička Josip Kužnik iz Murske Sobotne v Ljubljano in Josip Jazbinšek s Pragerskega v Ljubljano ter zvančička Elizabeta Jakličeva iz Metlike v Beltince. Upokojena pa sta Ivan Tramšek in Alojzija Kulečeva, oboje v Mariboru.

Poroke. Zadnje dni so se v Mariboru poročili: Janez Krajnc, kmet in Jera Tomanova, kmečka hči; Franc Šeligo, podpreglednik finančne kontrole in Jožefa Pokernikova; Mihael Volič, posestnik in Matilda Štiberčeva; dr. Peter Mauritsch, zdravnik iz Muraua in Herta Bernhardova, hči veletrgovca v Mariboru; Jožef Bučar, krojaški mojster in Marieta Rožmanova; Albin Knuplež in Frida Novakova; Jožef Zavernik, varilec in Emilija Mernikova; Maks Šebilja in Marija Novakova. Bilo srečno!

Lep jubilej dušnega pastirja. Splošno priljubljeni župnik Franc Bratkovič v Št. Ilju v Slov. goricah praznuje te dni 30-letnico svojega župnikovanja. Jubilan je obenem zaslužen narodni borec na naši severni meji in se številnim čestitkam pridružujemo tudi mi.

Ruski študentovski zbor, 8 pevcev solistov, samo nekaj časa v »Veliki kavarni«.

Vozna ugodnost za udeležence celjskih pevskih svečanosti. Ipvčeva pevska župa razglasa, da je prometno ministristvo dovolilo 50% popust na železnici za vse one, ki se udeležijo proslave 40letnice Celjskega pevskega društva v Celju 12. in 13. maja t. l. To društvo je najstarejše pevsko društvo na bivšem Štajerskem in po vsej pravici zasluži, da vsa javnost sodeluje pri njegovem jubileju. Spored je sledeč: 12. maja ob 20. uri slavnostni koncert Celjskega pevskega društva v Celju (Union). 13. maja dopoldne odkrije Ipvčeva župa spominsko ploščo skladatelja bratoma Ipvčema na njuni rojstni hiši v Sv. Juriju ob j. ž. Ob 11.30. uri bo v celjskem Narodnem domu slavnostno zborovanje C. P. D., ob 16. uri pa v Unionu koncert Ipvčeve župe s sodelovanjem 13 včlanjenih pevskih zborov. Vozna ugodnost velja za vso državo v dobi od 8. do 17. maja t. l. s pravico prekinitve vožnje v Celju odn. v Sv. Juriju. Legitimacije se dobe pri »Putniku« v Mariboru, Aleksandrova cesta 35 in v Celju (nasproti kolodvoru) ter pri Celjskem pevskem društvu in Ipvčevi župi v Mariboru. Legitimacijo je treba dati žigosati tudi že pri nastopu vožnje, sicer kupljena cela karta ne velja za brezplačni povratek. Potrdilo o udeležbi se bo dobilo v Celju in Sv. Juriju. Pri »Putniku« dobite tudi vozne karte.

Pedagoški teden. V sinočnem predavanju »O sportu in vzgoji« je predavatelj g. Aleksander Koprivc prikazal v zgoščenem obrisu razvoj sporta in sportne misli tekom zgodovinskih dob, njegov podvig in njegovo propast, ki sta šle vedno sporedno z valovanjem obdobja. Nadalje je očrtal pravilno umevanje in ocenjevanje sportno-vzgojne zamisli ter njeno temeljno važnost za celoten naš organizem, za naše vzgojno gospodarsko, politično in kulturno življenje. Mnogoteri vplivi pravilno gojenega sporta (fiziološki, biološki itd.) na našo moralno in socialno zavest, ki uvrščajo sport med najpomembnejša vzgojna sredstva in ukrepe, so za posameznika kakor za ves narod največjega pomena. Senčne strani sportnega udejstvovanja: brezbrizno in brezciljno rekorderstvo, roparsko izvajanje treninga, nemoralno izrabljanje sporta in njegovo izkoriščavanje ter končno nad vse zli vpliv teh nedostatkov na mladostnika, ki še nedograjn in neustaljen zanemaria svoje najbitnejše dolžnosti ter zapade posirovelosti in moralnemu razvratu, je orisal v objektivni luči razsodnosti in pravilno. Vsemu predavanju pa je bila rdeča nit osnovna misel, prikazati in jasno izklesati prevážne odnose sporta v vseh obdobjih in v vseh vejah do celokupnega vzgojstva. Drevi predava strokovna učiteljica gđc. Josipina Mlinaričeva »O dekliski vzgoji«.

Poučni izlet v Dravsko dolino priredi v nedeljo 6. t. m. Ljudska univerza v Studencih pod vodstvom gosp. prof. Franja Baša. Odhod iz Maribora z jutrnjim koroškim vlakom. Izstop v Vidredu. Ogled zemljepisnih in zgodovinskih znamenitosti v Marenbergu, na Muti in v Vuženici. Vrnitev z večernim vlakom iz Vuženice. Kogar zanima naravna lepa, zgodovinsko in narodno važna obmejna Dravska dolina, se lahko izletu pridruži. Ves dan bo samo dve uri pešpoti. Izlet bo le če bo vreme lepo.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 4. maja ni prireditve. V ponedeljek 7. maja predava dr. Warnier o veliken francoskem pisatelju Stendhalu (v francoščini). V petek 11. maja predava g. prof. Salih-Ljubunčič iz Zagreba o prosveti in soli na Češkoslovaškem.

Predavanje o češkem šolstvu. Tukajšnji Jugoslovansko češkoslovaški ligi in Ljudski univerzi se je posrečilo pridobiti za 11. t. m. predavatelja profesorja Salih Ljubunčiča iz Zagreba za zanimivo predavanje o češkem šolstvu, ki je v Zagrebu izvrstno uspelo.

Občina Apače je razpisala službo občinskega tajnika. Abiturientje srednjih šol se opozarjajo na zadevni razpis v »Službenem listu dravske banovine« z dne 14. aprila 1934. Rok za vložitev prošnje je do 20. maja.

Vozne olajšave. Jadranska obala; zdravilna kopališča, po 10dnevna mesta in višinska letovišča: Po 3dnevem bivanju četrtinska vožnja pri povratku. Beograd: Železničarska razstava do 7. maja. Polovična vožnja do 8. maja na podlagi brezplačne izkaznice. Beograd: Redna skupščina združenja četnikov 6. maja. Četrtninska vožnja za člane, polovična za ostale udeležence od 2. do 10. maja na podlagi objave. Celje: 40letnica celjskega pevskega društva 12. in 13. maja. Polovična vožnja 8. do 17. maja. Legitimacija Din 3. Dunaj: V času od 7. maja do 2. julija vizuma prost vstop v Avstrijo ter 30% popusta na železnici pri povratku po 5dnevem bivanju, všteti dan prihoda in odhoda na podlagi »Festkarte« á Din 55. Florenca: Florentinska pomlad do 10. junija 70% popusta na ital. železnici. Benetke: 19. mednarodna umetniška razstava do 20. maja. 70% popusta na ital. železnici. Bologna: Razne prireditve ob priliki otvoritve nove železniške proge Bologna—Firenze. Do 14. maja 70% popusta na ital. železnici. Budimpešta: Mednarodni sejem do 14. maja. Polovična vožnja, znižan vizum do 22. maja. Legitimacija Din 50. Vse nadaljnje informacije, nabava vizumov, valut in vozovnic pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. int. 21-22.

Sokol I opozarja vsa bratska društva, da spreveda letos zaradi tehničnih zaprek ne bo. Vstopnina k nastopu bo tako nizka, da si ga bo lahko vsakdo ogledal. Sokoli v kroju imajo prost vstop. Po nastopu bo prosta zabava, vesela in domača, kot more biti le pri Sokolu I.

Narodnjak Magdalenskega okraja pomnite, da je v nedeljo 6. maja vaš sokolski praznik. Zato popoldan tega dne vsi na letno telovadišče Sokola I! Slavnostni kroji dobrodošli!

Proslava materinskega dne na dekliski osnovni šoli v Studencih. V soboto 5. in v nedeljo 6. t. m. proslavi šola v šolskih prostorih materinski dan z uprizoritvijo mladinske igre v 4 dejanjih: »Morska roža«, ki jo je spisala učiteljica Josipina Kirarijeva. Ljubka igrice je prežeta z iskreno in ganljivo otroško ljubeznijo do svoje bolne mamice in bo nedvomno prijetno iznenadila slehernega čestilca svoje mamice, a najbolj pa nje same. Na sporedu so tudi 3 žive slike, zborna petje in prigodne deklamacije. Pričetek ob 19. uri.

V petih urah iz Beograda v Berlin. Pretekli ponedeljek jutraj je odletela z beogradskega letališča z nemškim letalom »Generalfeldmarschall von Hindenburg« skupina jugoslovanskih časnikarjev, med katero sta tudi dva Slovenca, in sicer g. Drežec Verbič za »Jutro« in g. dr. Alojzij Kuhar za »Slovenca«. Po nepretrganem letu 5 ur in 10 minut so naši novinarji pristali ob 14.30 na berlinskem letališču v Tempelhofu, kjer so jih sprejeli predstavniki nemškega avtomobilskega kluba, zastopniki gospodarskih krogov ter uradniki jugoslovanskega poslanstva v Berlinu. Z zastopniki berlinskih listov so se naši novinarji odpeljali z letališča v mesto. Večer jim je bil prirejen svečan banket.

Tekmovanje za svetovno šahovsko prvenstvo. Enajsta partija med dr. Aljehinom in Bogoljubovom, ki se je večeraj odigrala v Stuttgartu, se je končala no 61. potezi z zmago dr. Aljehina. Stanje dvoboja za svetovno prvenstvo je zdaj 4:1 za dr. Aljehina in 6 neodločenih iger.

Radio Ljubljana. Spored za petek 4. maja. Ob 11: šolska ura; Z našimi ribiči po Jadranu; 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, plošče; 18: Vprašanje našega morja v zadnjih letih; 18.30: Izleti za nedeljo; 19: francoščina; 19.30: predavanje Narodne obrane: Svoji k svojim!; 20: prenos iz Zagreba; 22: čas, poročila, lahka glasba.

Grajski kino predvaja največji in najlepši film te sezone »Pesem z neba«. Velefilm, v katerem igrajo najboljši igralci sveta glavne vloge: Jan Kiepura, Marta Eggert, Paul Kemp, Paul Hörbiger, Theo Lingon.

Kino Union. Od danes dalje največje mojstrsko delo »Predor« po svetovno znanem romanu B. Kellermanna.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zopred jutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 3. maja ob 20. uri: »Nora«. Premiera. Gostovanje Vike Podgorske in Hinka Nučiča. Red A. Operne cene.

Petek, 4. maja ob 20. uri: »Nora«. Red B. Gostovanje Vike Podgorske in Hinka Nučiča. Operne cene.

Sobota, 5. maja ob 20. uri: »Stari grehi«. Zadnjikrat. V korist »Združenja gledaliških igralcev«. Najnižje cene od 15 do 2 Din.

Nedelja, 6. maja ob 14. uri: »Ciciban«. Uprizoritev otroškega odra ljubljanske »Svobode«. — Ob 16. uri: »Ciciban«. Uprizoritev otroškega odra ljubljanske »Svobode«.

Prva ponovitev Ibsenove učinkovite drame »Nora« bo v petek 4. maja za red B. Tudi pri tej uprizoritvi gostujeta znana slovenska umetnika, prvaka zagrebške drame Vika Podgorska in Hinko Nučič. Veljajo operne cene.

Župančičev priljubljeni »Ciciban« na mariborskem odru, 50 članov otroškega odra ljubljanske »Svobode« uprizori v režiji Katie Delakove in Ferda Delaka in v lastnih razkošnih kostumih in dekoracijah Delakovo odrsko priredbo Župančičevega »Cicibana«. Rezervirajte si pravočasno vstopnice!

Mnogo zabave za malo denarja (vstopnina od Din 15 do 2) Vam nudi izvrstna veselogra »Stari grehi«, ki jo uprizore zadnjikrat v soboto 5. t. m. Čisti dobiček te predstave gre v korist »Združenja gledaliških igralcev«.

Gledališke abonente in lastnike blokov, ki se niso poravnali abonmana, prosijo gledališka uprava, da blagovolijo čimprej plačati, ker je poslednji obrok zapadel že 1. aprila.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobitosti povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefova« vođa se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Podružnica SPD v Prevaljah priredi prihodnjo nedeljo dne 6. t. m. ob ugodnem vremenu skupni majski izlet na našo najsevernejšo točko, na obmejno Strojno, zvezan z otvoritvijo novo markirane poti Strojna—Dravograd. Skupni odhod izpred gostilne Alac v Prevaljah ob 8. uri jutraj. Pot iz Prevalj na Strojno, kakor s Strojne na Dravograd, je položna. Vije se v pretežni večini po grebenih, tako da ima izletnik krasen razgled na sosedne planine Peco, Obir, Raduho, Urško, Pohorje, Koziak itd., kakor na mežiško, podižno in labudsko dolino, že med potjo. Vrh Strojne (1500 m) pa nudi razgled, ki ga razvajen turist ne najde lahko. Udeležite se naše manifestacije, železniške zveze so zelo ugodne.

Na našo mejo k Sv. Pankraciju. Kraljevni odbor »Jadranske straže« mariborskih železničarjev bo priredil v nedeljo 6. t. m., če bo slabo vreme pa 10. t. m., propagandni izlet. Izleta naj se udeležijo vsi, da na ta način pokažemo našim obmejnim krajem, da živimo in čutimo zanje. Odhod iz Maribora bo z vlakom ob 5.35 do Brezna, vrnitev iz Brezna pa ob 18.59. Izleta se udeležijo tudi 10 godbenikov »Drave«. V nedeljo 6. t. m. vsi na našo mejo k Sv. Pankraciju!

Ukradena kolesa. Predvčerajšnjim popoldne je neznan tat odpeljal mizarju Francu Grubarju izpred neke gostilne v Tattenbachovi ulici 1300 dinarjev vredno kolo znamke »Styria«, ki ima evidenčno številko 2-9938. Kovaškemu pomočniku Juriju Fusu pa je bilo ukradeno kolo izpred frančiškanske cerkve, vredno okrog 1000 dinarjev.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 15,9 stopinj nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 14,9 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 19 stopinjah 733,3, reduciran na ničlo pa 731; relativna vlaga 76; vreme je oblačno; vremenska napoved pravi, da bo vreme lepo in stalno

Stari grehi

Veseloigra »Stari grehi«, delo češkega pisatelja dr. J. Štolbe, je zasnovana in spisana brez višjih pretenzij, zato pa odrsko in vsebinsko tako spretno, da mora doseči svoj namen, ki je: zabavati. Popolnoma originalna ni, saj so elementi snovi in tudi uporabljene komike bili zastopani že v neštetihih sličnih, boljših in slabših komedijah, toda to prav nič ne moti njene vrednosti. Posebno spreten je pa razvoj zgodbe treh starih samcev, ki najdejo po čudnem naključju hčerko, za katero so toliko let plačevali alimente, pa ugotove naposled — da sploh ni njihova hčerka...

To komedijo, katero je prevedel Fran Grovekar, so si izbrali naši igralci, organizirani v svojem stanovskem združenju ter jo uprizorili v korist pokojniškega sklada. Dosegli so pri občinstvu zelo lep uspeh, saj so jo še dvakrat ponovili. Zrežiral jo je g. Jože Kovič s svojo znano spretnostjo in močnim poudarkom, da moremo šteti to njegovo režijo med uspele veseloigrske režije letošnjega gledališkega leta. Pa tudi inscenacija je bila povsem prikladna.

Igralsko so skoraj vsi nastopajoči s pravim poudarkom karakterizirali svoje »junake«, tako po zunanosti, maski in gesti, kakor po igri sami. Samo trije stari grešniki so bili malo prestari. Novak pove nekod, da šteje 55 pomladi, pa izgleda ko da bi bil vsaj 10 let starejši. Pri 55 letih je možki navadno še dosti bolj prožen in na vsak način še ni taka polomija, da bi bilo že prav vse »za njim«. Največjo vlogo med to trojico je dodelil avtor hišnemu posestniku in častnemu konzulu paragvajskemu Zapotockemu, katerega je odigral g. Pavle Kovič zelo prepričevalno in skoraj v celoti dovršeno, le da je bil — kakor rečeno — malo preveč star. Vsa na svoj način karakterizirano sta pa izoblikovala tudi gg. Grom in Nakrst svoja lika upokojenega polkovnika Kučere in bivšega tovarnarja Novaka. »Hčerko« te trojice, mlado gospodinjico Emo Mračkovo, je upodobila simpatično in rutinirano ga. Savinova in lepo zaključila prvi krog.

V drugem krogu komedije sta najvažnejša Kučerin sluga Krupička in Zapotockega služkinja Katra. Upodobila sta ju g. Gorinšek in ga. Dragutinovičeva s popolnim razumevanjem. G. Gorinšek si je zamislil Krupičko zelo originalno in ga je tudi dosledno odigral. Prav tako je bila pogodena Katra. Samo v sceni ob zaroki sta se posluževala oba malo preveč obrabljenega načina komike, ki bi bil pač umesten na deželi, ni pa v mestu, kjer se komedija odigrava. Samozavestni iskalki služb, vdovo Nimrondlovo in vdovo Šoulovo sta upodobili gdč. Kraljeva in gdč. Starčeva z močnim, mestoma morda še premočnim komičnim poudarkom. Inž. Horlivega je pa odigral v svoji kratki sceni g. Blaž.

Dr. A. B.:

Opicza Janos doktor ur...

(Pisanje in sklanjanje krstnih ter rodbinskih imen.)

Sv. Birokracij je odkril lani ali predlanskim, da se morajo uradno pisati vsa imena tako, da je rodbinsko ime spredaj, krstno pa zadaj. Ne vem, če je bilo to tako potrebno, kajti po mojem mnenju in mnenju večine vseh, ki se ukvarjajo z jezikom, je tak red pisanja imen potreben samo v seznamih, razvrščenih po abecedi, drugod pa ne. Vendar se s sv. Birokracijem o tem ne bomo prepirali, naj v uradnih spisih, če ga to tako zelo veseli, le še nadalje piše: Petrič Miha, Porenta Janez itd., namesto Miha Petrič in Janez Porenta. Modrosti sv. Birokracija so pa prislunili nenavadno pokorno tudi mnogi drugi, ki sicer niso pod njegovo oblastjo in so pričeli ne le v uradnih spisih, marveč tudi v pismih, poročilih, člankih ter celo v leposlovju — madžarovati.

Pisanje rodbinskih imen pred krstnimi je namreč samo v duhu ugrofinskih jezikov, n. pr. madžarsčine, v kateri se postavijo tudi naslovi in ogovori za imenom. Če se kdo piše Janez Opicza, pa je mimo tega še doktor, se v madžarsčini piše in ogovarja: Opicza Janez doktor gospod! Vsi arijski, torej slovanski, romanski in germanski jeziki pa takega reda ne trpe ter zahtevajo pisanje in ogovaranje: gospod doktor Janez Opicza!

Nedeljski počitek v mariborskih brivnicah

Pismo mariborskega brivskega mojstra

Nedeljski počitek v brivnicah in v damskih česalnih salonih dosedaj ni slovel na podlagi zakona, ker spada naša stroka pod tujsko-prometno obrt. Nedeljski počitek je bil vpeljan pred približno 20. leti po prostovoljnem sporazumu samih mojstrov, ki so se ga doslej tudi držali. Tega počitka si torej niso priborili pomočniki, marveč so jim ga dali delodajalci-mojstri v prepričanju, da so pomočniki enkrat v tednu potrebni počitka za okrepitev svojega zdravja. V zadnjih letih pa so brivski pomočniki in pomočnice, namesto da bi dani jim nedeljski počitek izkoristili zase, začeli ob nedeljah šušmariti v škodo svojega delodajalca in so nekatere pomočnice šle ob nedeljah celo pomagat v Studence in na Pobrežje k tamkajšnjim mojstrom.

Mlajši mojstri iz vrst prejšnjih pomočnikov šušmarjev, ki so sicer kot pomočniki uživali nedeljski počitek, se pa niso hoteli držati prostovoljnega nedeljskega počitka in so delali bodisi pri odprtih ali za zaprtimi vrati. Prijave proti kršiteljem niso imele zakonske podlage in je zaradi tega nastal precejšen nered, ki se mu ni dalo odpomoči. Navajam, da so imeli mojstri v Krčevini, Studencih in na Pobrežju ob nedeljah odprte svoje lokale in je bilo mnogo meščanov, med njimi tudi premožnejših dam, ki so izkoristile to priliko in šle ob nedeljah k okoliškim mojstrom, ki so jih postregli mnogo ceneje. Vse to na škodo mestnih brivcev in damskih česalnih salonov.

Na podlagi omenjenih dejstev in z ozi-

rom na od banske uprave izdani novi osnutek obratovalne naredbe, po kateri je predvideno nedeljsko delo v brivnicah in damskih česalnih salonih, je bila uprava mariborskega združenja brivcev in lasničarjev po svojih pravih prisljeha in dolžna varovati interese svojih članov ter uvesti nedeljsko delo, proti kateremu se hudo bori pomožno osebje. Mojstri svojih pomočnikov niso izrabljali in izkoriščali, kakor so to oni naglašali na svojem protestnem zborovanju. Nasprotno je res, da so pomočniki izkoriščali svoj nedeljski počitek s šušmarjenjem na škodo svojih delodajalcev, ki so jih sicer opozorili na posledice. Taka je torej zadeva z nedeljskim počitkom, oziroma nedeljskim delom v mariborskih brivnicah in damskih česalnih salonih. Uprava združenja izjavlja v imenu članstva, da ni v principu za nedeljsko delo, če se zakonitim potom uredi, da bodo vsi pomočniki in pomočnice, ki šušmarijo na škodo svojih delodajalcev, občutno kaznovani. Če bodo torej pomočniki izposlovali tako jamstvo, lahko mirno računajo, da bodo mojstri kaj kmalu ukiniteli nedeljsko delo in bodo zopet uvedli počitek. Toliko v pojasnilo javnosti, da ne bi mislila, da so brivski mojstri oziroma uprava združenja povzročili, da se je uvedlo nedeljsko delo. Zakonska podlaga in sporazum na obeh straneh bi mogla dobiti pristanek banske uprave, tako, da bi bilo na ta način zadevno vprašanje likvidirano v obojestransko zadovoljstvo. — Fran Novak, načelnik Združenja brivcev.

Iz krajevne organizacije Jugoslovanske nacionalne stranke za V. okraj. Minilo soboto se je vršil v gostilni »Pri lokomotivi« številno obiskani članski sestanek organizacije. Sestanek je otvoril predsednik in podal besedo narodnemu poslancu g. dr. Pivku, ki je poročal najprej o zadnji rekonstrukciji vlade z ozirom na politične razmere v Sloveniji. Nato je pa prešel na snov proračunske debate ministrstva prometa, takozvani inženjski dvoboj. G. poslanec nam je objektivno in temeljito razložil bistvo in potek vse afe, ki je rodila toliko napetih naziranj in kritike. Po enournem predavanju, kateremu so poslušalci pazljivo sledili, se je razvila živalna debata o predmetu. Člani organizacije so stavili g. poslancu še druga zelo aktualna vprašanja in ga informirali o raznih mariborskih težavah in neprilikah. Zelo globoko se je zajelo delavsko vprašanje. Ker bi se debata zavlekla pozno v noč, je predsednik predlagal, da se v najkrajšem času skliče zopet članski sestanek. Glede delavskih vprašanj, ki ne zadevajo samo članov V. okraja, ampak celo-

kupno mariborsko delavstvo, se je pa sklenilo, da organizacija da pobudo za sklicanje širšega sestanka članov vseh petih mestnih organizacij JNS. Z zahvalo gospodu poslancu je predsednik zaključil sestanek ob 22.30. Raznovrstna vprašanja, informacije in živalna debata pa so pokazala, kako potrebni so nam taki večeri zaradi medsebojnega spoznavanja in proučevanja naših kompliciranih političnih razmer.

Tujski promet. V aprilu je bilo v Mariboru prijavljenih 1469 oseb. Od teh je bilo 734 tujcev, in sicer 124 z Dunaja, 48 iz Gradca in 465 drugih.

V Beogradu se je kruh podražil. Dočim v raznih krajih Slavonije, Banata in Bačke cene kruha padajo, so v zadnjih dveh mesecih beograjski peki kruh že dvakrat podražili, tako, da se je cena črnemu, odnosno polbelemu kruhu dvignila za 1 Din in stane 1 kg črnega kruha Din 2,50. Radi ponovne podražitve je med beograjskim prebivalstvom precejšnje ogorčenje nad peki.

pesniki Vodniki. Za razločevanje je tu edino pomembno krstno ime: Fran Levstik, Vladimir Levstik; Milan Skrbinšek, Vladimir Skrbinšek; Valentin Vodnik, France Vodnik, Anton Vodnik.

S pisanjem krstnih rodbinskih imen po modrosti sv. Birokracija se je pa razpaslo pri nas tudi to, da naši pisni pozablajo na pravilo slovenske slovnice, po katerem se vsi samostalniki sklanjajo, torej tudi vsa krstna in rodbinska imena. Pa pride svečenik sv. Birokracija in napiše: »Predsednik je pozdravil Petrič Miho, Porenta Janeza, Hribar Franceta, ali pa tudi Miha Petriča, Janez Porento, France Hribarja...« Pravilno je samo: Miho Petriča, Janeza Porento, Franceta Hribarja; če pa že piše »uradno«: Petriča Miho, Porento Janeza, Hribarja Franceta. Podobna spaka je: Ivanika Petrič, Ana Porenta, Ljudmila Hribar, ki se spremene potem v: Videli smo med drugimi Ivanko Petrič, Ano Porenta, Ljudmilo Hribar. Ker se morajo v slovensčini sklanjati enako krstna kakor rodbinska imena, moremo in smemo pisati samo: Ivanka Petričeva, Ana Porentova, Ljudmila Hribarjeva, in: Videli smo Ivanko Petričevo, Ano Porentovo, Ljudmilo Hribarjevo.

Opičje posnemanje modrosti sv. Birokracija z »Opico Janezom doktorjem gospodom...« mora zato iz slovensčine izginiti, tudi če ostane v uradnih spisih!

Slovensko žensko društvo

Predavanje ge. Hinterlehnerjeve o Zoški Kvedrovi.

Pred nekaj dnevi je imela pod okriljem Slovenskega ženskega društva izredno zanimivo predavanje o Zoški Kvedrovi gospa Hinterlehnerjeva. Predavateljica nam je temperamentno in z izbranimi besedami orisala delovanje Zoške, te naše velike kulturne delavke in velike, neustrašene Jugoslovanke. Samo koliko narodne zavednosti in koliko ljubezni do naše skupne države je v njeni »Hanki«, ki jo je napisala že leta 1916., torej takrat, ko še nihče ni pozitivno vedel, kakšna bo naša usoda! In ne samo to — takrat je bilo tudi nevarno, da pride človek zaradi svoje narodnosti in ljubezni do svojega rodu v zapor, internacijo ali pa pod vislice. Tako predavanje bi moralo napolniti dvorano, a žal — ni bilo tako. Če bi se taka predavanja večkrat vrstila, gotovo ne bi bilo toliko indiferentnih Slovencek, ki se prav rade in še brez potrebe poslužujejo »izveličavne« nemsčine.

Ob tej priliki še to: Pred leti je tu predavala neka Nemka, kako naj se oblačimo, kako se pogrinja miza itd. Dvorana je bila nabito polna nekaj večerov, ne samo nemskega, nego tudi slovenskega ženstva. Predavateljica ni povedala nič posebnega, a vendar so bili 2—3 večeri polni in gospa iz Gradca se je lahko smejala naši ponižnosti in neznanosti. Ne vem, kakšen zvoneč naslov slovenskega predavanja bi privabil naše slovenske gospe, da bi dvorano tako napolnile? Da, imamo še vedno premalo narodnega ponosa. Naj bi se drznila jugoslovanska predavateljica predavati v Gradcu: zdi se mi, da bi odletela, še preden bi stopila v dvorano.

Ni dolgo temu, ko sem se morala prepričati o pomanjkanju narodnega ponosa. Gospa uglednega slovenskega trgovca kupuje v neki nemški trgovini. Gospa Slovečka se je silila z nemsčino, čeprav nemška trgovka prav rada postreže v slovensčini. Zakaj toliko mlačnosti? Tedaj vse to, kar so žene gradile pred in med vojno, razdiramo me sedaj v svobodni domovini. Mogoče je gospa tudi podpisala majniško deklaracijo? V kakšnem duhu vzgaja taka žena svoj mladi rod, sem se vprašala, ko sem zapustila prodajalno. **Opazovalka.**

Ležarina v carinskih skladiščih. Finančni minister je izdal pojasnilo, po katerem se morajo v rok svobodne ležarine za tuje blago v carinskih skladiščih šteti samo tisti dnevi, ko carinarne uradujejo. Če pride od dneva prejema tujega blaga v carinska skladišča kakšna nedelja ali praznik, ko carinarne ne uradujejo, se ta dan ne računa v dobo svobodne ležarine.

Saj z Madžari menda nismo taki prijatelji, da bi si želeli z njimi jezikovnega zblivanja ali celo zedinjenja? In naposled še nekaj, samo mimogrede: sredi stavka se naslovi nikoli ne pišejo z veliko začetnico! Torej ne: »Predaval je g. Dr. Frangež«; marveč: »Predaval je g. dr. Frangež«; »Hišo je zgradil g. inž. Šlajmer«; »Srno je ustrelil g. grof Herberstein« itd.

Pripis uredništva: Hvaležni smo, da se je načelo to vprašanje pačenja našega jezika. Nihče ne občuti slepega posnemanja raznih jezikovnih zablod tako, kakor jih občutijo uredništva, ki morajo dopise in objave popravljati ali celo prepisovati. Pisanje rodbinskih imen pred krstnimi in opuščanje sklanjanja se je zlasti lani in letos pri nas tako razpaslo, da skoraj ne prejmemo več stavka brez te madžarske manije. Tako nam pišejo uradi, društva in posamezniki. Posebno na naslov uradov je treba povedati, da noben list ne more objaviti sestavkov, ki niso napisani v pravilni slovensčini in mora zamenjati vse besede, ki niso slovenske, če imamo zanje svoje lepe stare izraze. Zato prosimo vse, naj upoštevajo izvajanja g. dr. A. B. in naj opuste pomadžarjevanje slovenske slovensčine!

Snomnialte se CMD

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Morda je že ljubila drugega?« ga je prekinila Ofirija.

»Ljubila ni nikogar, ker trdo, neobčutljivo je bilo njeno srce,« je pripovedoval dalje faraon. »A bilo je še huje. Nadahrasa ni bil iz rodu najvišjega boga in zato ni smel stopiti pred njenega očeta, da bi mu dejal: Simes Sirifo, tvojo hčer ljubim, daj mi jo, da postane mati mojih otrok! In tudi to ni bilo še vse, še huje je bilo: Simes Sirifo je bil Ajirifo obljubljen drugemu, sinu svojega velikega sorodnika, mlademu, a krutemu bogu Sirisubi. In ko je Nadahrasa izvedel, da njegovo hrepenenje nikoli ne bo izpolnjeno, je šel pred kip svetega Ibis, pogasil s svojimi solzami plamen na žrtveriku, izdrl zlato bodalo, in si z njim prebodel ljubee srce...«

»Ubožček!« je vzkliknila sočutno Ofirija.

»Žalostna, silno žalostna je ta pravljica,« je vzdihnila Epsuta.

»In iz krvi njegovega srca,« je nadaljeval Asarhadan, »so vzrastle rdeče ro-

že, ki so s svojim opojnim vonjem še dandanes priče njegovega nepotešenega hrepenenja...«

»Kako je bilo ime njej?« je vprašala vznemirjeno Ofirija.

»Ajirifo.«

»In njemu?«

»Nadahrasa.«

Žareče so se uprle njene oči v njegove, potem ji je kri zalila lica, vztrepetala je in povsila glavo.

»Ajirifo in Nadahrasa...« je zajecjela.

»Razumem...«

»To je bilo davno, davno...« je premagovaje se dejal Asarhadan.

»Dejal si, faraon jutrajih planjav,« je rekla Epsuta, »da je tvoja pravljica nezanimiva, pa ni. Pogledaj Ofirijo, segla ji je v srce.«

»Da...« je dahnila Ofirija. »Samo izlet mi je pokvarila. Preveč je žalostna, in... lažnjiva...«

»Lažnjiva?« se je začudila Epsuta.

»Zakaj?«

»Ajirifo ni bila brez srca, tudi ona je

50

nosila v grudih sladko hrepenenje, in ko je umrl Nadahrasa, je umrla še ona.«

»Si že poznala to pravljico?« se je začudila Epsuta.

»Da, čeprav je še nikoli nisem slišala.«

Tedaj je vztrepetal Asarhadan. Spoznal je, da ga je Ofirija razumela in uganila igro imen. In še več, popravila mu je pravljico, povedala odkrito, da ga ljubi. Občutje sladke blaženosti je napolnilo vso njegovo mlado dušo. Najrajše bi bil planil k hčerki velikega vladarja, objel jo, prižel k sebi in poljubil, toda tu sta bila Epsuta in Aftagad, bile so dvorjanke in sužnje, bili so galeoti.

»Ona me ljubi...« si je ponavljal, a si ni upal dvigniti pogleda do njenih oči.

»In sedaj ste nenadoma vsi utihnili!« je vzkliknila nejevoljno Epsuta.

Pustimo pravljico! Večeri se, naglo izginja solnce za večernimi daljami in večeri so najlepši čas, čas tihih misli in opojnih sanj. Ne mislimo na duhove, ki jih ni, skočimo v sedanjost, ki je vsa mlada in topla, kakor smo mi! Princ Aftagad, zakaj molčiš še ti? Iz silnih dalj so te prinesli sloni, s teboj je vonj neznan divjine, toda ves tajinstven, kakor je svet, ki ga poznajo samo sanje nojih večerov. Govori ti! Razbij ta molk!

»Kaj naj ti pripovedujem, nežni cvet belega lotosa?« je dejal princ. »Poglej te piramide faraonov semisirske, Goro prihoda, ki žari v zadnjih žarkih solnca, in srce sveta pod njo! Pogledaj to leno reko, ki teče v nezrano morje. To je svet, življenje. Moje večerne gore? Mesta? Moja domovina? Vse je daljnje, tesno, tiho. In vendar jo ljubim, kakor orel ljubi svoje skale, v katerih so mu stari gnezdo zgradili. Ne vem pravljice o ljubezni; pri nas si pripovedujemo samo o bojih, o silnih činih silnih junakov.«

»Saj je tako lepo molčati v mraku...« je dejala Ofirija. »Molčati in pogovarjati se s srcem, ki je polno čustev. Tak molk je kakor zbrana molitev, povzdigovanje najgloblje k Najvišjemu.«

Galeoti so enakomerno premikali vesla. Galeja je brzela mimo obrežja vzdolž obzidja dvora Semisa Ofirisa ter se na posled ustavila pri stopnišču iz rdečega granita. Dvorjanke in sužnje so hotelje odnesti Ofirijo in Epsuto v nosilnicah na dvor, toda deklici sta želeli peš skozi park.

»Tako prijetno je zvečer v senci dreves,« je dejala Ofirija. »Pojdimo peš!

(Se bo nadaljevalo.)

Prekmurje

Osebnostna vest. Podporočnik g. Milan Lepenac, ki je bil pridružen četi vojakov v Murski Soboti, je premeščen v podčastniško šolo v Zagreb. Tekom svojega bivanja v Murski Soboti si je pridobil številne prijatelje, katere je vest o nenadnem odhodu težko zadela. Na novem mestu mu želimo mnogo zadovoljstva in uspehov!

Prosvetno delo J. N. S. v murskosobotskem okraju. Okrajni odbor J. N. S. za Mursko Soboto si je nadel hvaležno nalogo, da nudi predvsem svojim somišljenikom, kakor tudi vsem drugim, predavanja gospodarske važnosti. Odboru se je posrečilo, da je zbral lep kader predavateljev iz vseh strok, ki zanimajo kmeta. In ne mine skoro nedelja, da organizacija ne bi prirejala zdaj v tem zdaj v onem kraju sestanke in predavanja. Kako je bila ta misel posrečena, priča najbolj obisk sam. Niso redke vasi, kjer se je zbralo od 200—300 poslušalcev, ki so z največjim zanimanjem sledili izvajanju govornika. Zadnje večje predavanje je imel okrožni zdravnik g. dr. Vučak v Kupšincih, kjer je govoril o jetiki. Tudi tokrat se je zbralo nad 100 poslušalcev, kar je vsekakor rekordno število za tako majhno vas. Prekmursko ljudstvo je ukaželjno ter je za vsako dobroto hvaležno. Mnenja pa smo, da s takim delom stranka najbolj utrjuje in propagira svoj program.

Dve težki nesreči. Prevzitarica Julija Hajdinjakova, doma iz Bogojine, se je prav težko ponesrečila. Preden se je podala na polje, je še hotela po nekih opravkih na prostor, ki je nad hlevom. Ko je že prilezla prav do vrha, je nenadoma omahnila in z vso silo padla na tla. Padec je bil tako silovit, da si je pri tem zlomila obe roke in še poleg tega pretresla možgane. Prepeljati so jo morali nemudoma v murskosobotsko bolnišnico. — Kakor je že navada, so se fantje iz Korovc zbrali v tamošnji gostilni g. Benka. Ker pa se težko govori s suhim grlom, je romalo vino na mizo. Seveda so se duhovi razgrel, beseda je dala besedo in fantje so si bili v laseh. V splošnem pretepu se je nenadoma zgrudil sin posestnika Karla Kerca iz Cankove. Nekdo ga je bil zabodel z nožem v prsa. Fantje so se razgubili, storilca pa oblasti še niso izsledile. Kerec leži s težkimi ranami v bolnišnici v Murski Soboti.

Iz našega državljanstva je bilo brisanih: na območju mesta Maribora 5 oseb, v prevaljskem okraju 39, v murskosobotskem 25, v šmarnskem 81, slovenjgriškem 126, v ptujskem 64, v ljubljanskem 90, v mariborskem levem bregu 25, desni breg 38, v dravogrskem 7, v dolnjelendavskem pa 8.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Sport

Mednarodni sabljaški turnir v Lincu. Preteklo soboto in nedeljo se je vršil v Lincu v Avstriji mednarodni sabljaški turnir za prvenstvo Gornje Avstrije. Turnirja so se udeležili tekmovalci različnih klubov Avstrije ter tudi zastopniki Češkoslovaške, Madžarske in Jugoslavije. Našo državo je zastopal državni prvak v epēju g. dr. Pihler, član Mariborskega akademškega sabljaškega kluba, ki je tekmoval samo v epēju ter dosegel od 16 tekmovalcev v tem orožju častno 6. mesto. Dr. Pihler je prišel v finale iz skupine z 2 zmagama (Schönbauer, Gradec 2:0 in Breuer, Bratislava 2:1 (ter 1 poraz). V finalu je zasedel 6. mesto s 3 zmagami (Breuer, Bratislava 2:1, Bauer, Wels 2:0 in Czihocky, Gradec 2:1) in 5 porazi. Končni vrstni red v finalu epēja je naslednji: 1. Bergman (ČSR), 2. Feuxbichler (Avstrija), 3. Fischer (Avstrija), 4. Weber (Avstrija), 5. Breuer (ČSR), 6. dr. Pihler (Jugoslavija), 8. Köthe (Avstrija) in 9. Bauer (Avstrija). V tekmovalstvu za prvenstvo v floretu in v sablji so zmagali Avstrijci in Madžari. Vsi tekmovalci, ki so prišli v finalne borbe, so prejeli krasne srebrne plakete.

Tekmovalstvo za sabljaško prvenstvo dravske banovine bo v nedeljo 6. t. m. v Ljubljani. Tekmovalci se bodo udeležili tudi mariborski sabljači z državnim prvacom dr. Pihlerjem na čelu. Mariborski akademski sabljaški klub bo poslal v Ljubljano močno ekipo, ki bo gotovo častno zastopala naše mesto.

Vsem članom Mariborske zimskosportne podzveze! Redni letni občni zbor JZSS, sklican za 6. t. m. se je preložil na 13. t. m. z istim dnevnim redom. Za delegate je dovoljena polovična vožnja. Vse ostale informacije pri tajništvu podzveze. Tajnik.

Japonski tip izginja.

Med Japonce vedno bolj prodira evropska moda, zdaj pa tudi evropski običaji. Pa ne samo to, Japonci se hočejo tudi po obrazih približati zapadu. Pomagajo si z operacijami, in operacija ploščatega nosu je že nekaj čisto navadnega. Največji problem pa je operacija poševnih oči, ki se z njimi Japonci najbolj razlikujejo od Evropejcev. Sedaj je tudi ta problem rešen. Dr. Kozo Učida v Tokiju zna brez posebnega truda in brez vsakih bolečin izpremeniti japonske oči v velike, okrogle in široko odprte oči Evropejca. On je zaenkrat edini zdravnik, ki se bavi s to operacijo in zato ni čuda, da ima toliko pacientov. Napravil je že nad 10.000 operacij, priglaja pa se vedno več ljudi, ki nočejo več imeti japonskih oči. Operacija traja pičlih pet minut. Stara zdravniška veda je zastopala stališče, da je poševnost japonskih oči posledica drugačne oblike lobanje in mišic, v resnici je pa to le posledica ma-

ščobe v vekah, ki jih vleče dol. Delali so že poskuse z odstranitvijo maščobe iz vek, pa se je kmalu zopet nabrala, navadno še bolj. Dr. Učida pa ne odstrani maščobe, temveč pregane veko, iz katere maščoba sama kmalu izgine in se ne pojavi več. Največja tajna te operacije tiči v posebni nitki, ki z njo zdravnik sešije veko. Čez pet dni nitko odstrani in rana se zelo hitro zaceli, ne da bi se poznala najmanjša brazgotina. Če bodo Japonci nadaljevali to pot, kmalu ne bomo več govorili o japonskem tipu.

Mali oglasi

Razno

SKLADIŠČE

tla z zemljo ali betonom, osamljeno, v najbližji okolici mestne občine za takojšnjo uporabo se išče. Ponudbe pod »Ognjavnar« na upravo lista. 1774

KOSE.

velika količina, po Din 5.— do 6.— komad, v raznih velikostih. Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14. 1766

OKREPCILA.

sladoled, ledeno kavo, iz najboljših naravnih sokov pripravljeno, kakor tudi ledeno kremo priporoča slaščičarna J. Pelikan. Gosposka ulica 25. 1750.

Zlati uhani Din 75.—

samo pri

1396 M. LGER-jevem sinu

Prodaj

OTROŠKI VOZIČEK

dobro ohranjen, na prodaj. Fochova ul. 12. 1770

HIŠA

čez 10% dobičkanosna proti gotovini 100.000 Din. Pisarna »Rapid«, Gosposka ul. 28. 1776

Kupim

MOŠKO KOLO

takoj kupi pekarna Sehazi, Studenci. 1741.

Naideno

ZLATI PRSTAN

s plavim kamnom se je našel od Maribora do Kamnice. Lastnik ga dobi pri Cafuti, organistu, Kamnica. 1763

Službo išče

ŠTEPARICA

in izvežbana prodajalka v trgovini za čevlje išče službo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe pod »Šteparica« na upravo lista. 1779

Službo dobi

ČEVLJARSKE POMOČNIKE

prvovrstne moči, sprejme takoj Vilko Blatnik, Slovenska ulica 20. 1768

PRILETNA ŽENSKA

večja kuhanja in drugih hišnih del, dobi stalno službo pri 4 osebah. Maribor, Magdalenska ul. 23, pritličje. 1764

Stanovanje

SOLNČNO STANOVANJE soba in kuhinja, oddan s 1. junijem boljši stranki (dve osebi. Vprašati Ob brodu 3/1. 1709

STANOVANJE

dve mali sobi in kuhinjo oddam v najem. Vprašati Petrovič, Kettejeva ul. 24. 1765

Pouk

NEMŠČINA

v 6 mesecih. Lahka, litra metoda, siguran uspeh. Naslov v upravi lista. 1767

OPOZORILO

Vsi člani »Naprednosti« reg. pom. blag. v Mariboru se v lastnem interesu opozarjajo, da naj nikakor ne upoštevajo okrožnic, navodil in plačilnih nalogov, podpisanih od bivšega odbora, ker je podpisani novi odbor kot zakonito na občnem zboru izvoljen edino merodajen za vse ukrepe v korist svojih članov — Isti bo po prevzetju funkcij izdal potrebna navodila v pomirjenje vseh članov.

Dokler ne sprejmete naše okrožnice, potakajte s plačili!

Za odbor »Naprednosti«:

Jakob Gregorec i. r. Ignac Štravs i. r. Ferdo Rozman i. r.

Kolje za vinograde

rezano 1000 komadov Din 180.—
cepano 1000 komadov Din 300.—

prodaja v vsaki množini

»DRAVA« d. d. Maribor, Meljska cesta 91 1778

Pozor Stara renomirana vam znana klobučarna

ANTON AUER

ni več v Vetrinjski ulici, temveč na Glavnem trgu 17. Tam dobite klobuke in čepice že od Din 20.— naprej. Tudi pripravila se prevzemajo in strokovnjaško izvršujejo po zelo nizkih cenah. Ne hodite več v Vetrinjsko ul. 14, temveč k

Anton Auer-ju na Glavni trg 17